

**การศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ
เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา**

**A Study of Knowledge Storage Behavior in Online Knowledge Repository of Sport
and Health to Promote Knowledge Asset of Faculty Members in Faculty of Education,
Institute of Physical Education, Yala Campus**

วินัย แก้วน้อย^{1*} และ โอภาส เกาไสยาภรณ์²
Winai Keawnoi^{1*} and Ophat Kaosaiyaporn²

^{1,2}สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
^{1,2}Educational Technology and Communications, Department of Educational Technology, Faculty of Education, Prince of Songkla University

²สถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
²Research Center for Educational Innovations and Teaching and Learning Excellence, Prince of Songkla University

*ติดต่อผู้เขียน winai_k103@hotmail.com

ส่งบทความ 17 พฤศจิกายน 2559 | แก้ไข 21 มกราคม 2560 | ตอรับ 25 มกราคม 2560 | เผยแพร่ 28 มีนาคม 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ ส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ ส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้คลังความรู้ออนไลน์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ และแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้งานของคลังความรู้ออนไลน์

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ประกอบด้วยด้านการออกแบบคลังความรู้ออนไลน์ ด้านการแสดงผลข้อมูลความรู้ และด้านการจัดการข้อมูลความรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม เท่ากับ 0.49 ผลการศึกษาดูพฤติกรรม การจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ผู้ใช้งานมีพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม เท่ากับ 0.39 ความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการใช้งานของคลังความรู้ออนไลน์ ด้านการแสดงผลของข้อมูลและด้านการสนับสนุนและการให้บริการใช้งาน มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.56

คำสำคัญ: คลังความรู้ออนไลน์, ด้านกีฬาและสุขภาพ, ส่งเสริมการจัดเก็บความรู้

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the online knowledge repository in sport and health field to promote knowledge asset management for Faculty of Education, Institute of Physical Education, Yala Campus, 2) to evaluate the efficiency of online knowledge repository, 3) to study the user's behavior in collected knowledge of the online knowledge repository in sport and health field to promote knowledge asset management for Faculty of Education, Institute of Physical Education, Yala Campus, and 4) to study the satisfaction of using the online knowledge repository. The sample group were 25 lecturers of Faculty of Education, Institute of Physical Education, Yala Campus as physical education and health education major that chosen by purposive sampling. The research tools consisted of

the user's behavior in collected knowledge of the online knowledge repository measurement form and the satisfaction questionnaire on using the online knowledge repository.

The research found that the efficiency of online knowledge repository in sport and health field to promote knowledge asset management for Faculty of Education, Institute of Physical Education, Yala Campus by 5 specialists in the design of online knowledge repository system, the knowledge data demonstration and knowledge data management with the mean at 4.48 and the standard deviation at 0.49 at the high level. The lecturer's behavior in collected knowledge of the online knowledge repository in sport and health field to promote knowledge asset management for Faculty of Education, Institute of Physical Education Yala Campus resulted with the mean at 3.6 and the standard deviation at 0.39 at the high level. The satisfaction of using the online knowledge repository consisted of the online knowledge repository system usability, the data demonstration, and the support and user's service with the mean at 4.31 and the standard deviation at 0.56 at the high level.

Keywords: online knowledge repository, sport and health field, promote knowledge asset management

■ บทนำ

ความรู้ เป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้มนุษย์มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และประเทศให้เจริญก้าวหน้า ปัจจุบันความรู้ในด้านสาขาต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การแพทย์ และการศึกษา ได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว จนเกิดองค์ความรู้เชิงลึกหรืออาจเป็นความรู้ใหม่ซึ่งแตกต่างไปจากความรู้เดิมอย่างสิ้นเชิง จากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร และความรู้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความรู้ขึ้นเป็นจำนวนมาก จนอาจจะกล่าวได้ว่า สังคมปัจจุบันเป็นสังคมฐานความรู้ (knowledge-based society) จากการที่มีความรู้มากขึ้น จึงได้มีการสร้างระบบจัดการความรู้ (Knowledge Management System: KMS) เพื่อที่จะได้นำความรู้ไปจัดเก็บอย่างมีระบบ นอกจากนี้ การจัดการความรู้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์กร การจัดการความรู้จะช่วยนำเอาความรู้จากคนในองค์กรออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร การจัดการความรู้ จึงเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) คือ ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม และความรู้ที่ชัดเจน (explicit knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็น

ลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม โดยการสร้างแรงจูงใจในการริเริ่มดำเนินการจัดการความรู้ แรงจูงใจแท้จริงต่อการดำเนินการจัดการความรู้ คือ เป้าหมายที่งาน คน องค์กร และความเป็นชุมชนในที่ทำงานดังกล่าวแล้ว เป็นเงื่อนไขสำคัญ ในระดับที่เป็นหัวใจสู่ความสำเร็จในการจัดการความรู้ แรงจูงใจเทียมจะนำไปสู่การดำเนินการจัดการความรู้แบบเทียม และไปสู่ความล้มเหลวของการจัดการความรู้ในที่สุด แรงจูงใจเทียมต่อการดำเนินการจัดการความรู้ในสังคมไทย มีมากมายหลายแบบ ที่พบบ่อยที่สุดคือ ทำเพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่าทำ ทำเพราะถูกบังคับตามข้อกำหนดทำตามแฟชั่นแต่ไม่เข้าใจความหมาย และวิธีการดำเนินการจัดการความรู้อย่างแท้จริง ดังนั้น กระบวนการจัดการความรู้ (process of knowledge management) จึงประกอบด้วย การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้สามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่าย และรวดเร็วขึ้น จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีมีความสำคัญที่จะเป็นเหมือนตัวกลางหรือเครื่องมือที่จะช่วยให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ

สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนการสอนได้ดีขึ้น โดยสื่อการสอนสามารถแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ สื่อประเภทวัสดุ เช่น สไลด์ แผ่นใส เอกสาร ตำรา สารเคมี สิ่งพิมพ์ต่างๆ และคู่มือการฝึกปฏิบัติ สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น หุ่นจำลอง เครื่องเล่นเทปเสียง เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องฉายแผ่นใส อุปกรณ์และเครื่องมือในห้องปฏิบัติการ สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ ได้แก่ การสาธิต การอภิปรายกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การจัด

นิทรรศการ และสื่อประเภทคอมพิวเตอร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (computer presentation) เป็นต้น สื่อการสอนเหล่านี้ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของผู้เรียน การฟังเพียงอย่างเดียวนั้นผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการเข้าช่วยด้วย เพื่อให้สิ่งที่เป็นามธรรมเกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในความคิด แต่สำหรับสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้เรียนย่อมไม่มีความสามารถจะทำได้ อีกทั้งสื่อการสอนช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสาทสัมผัสได้ด้วยตา หู และการเคลื่อนไหวจับต้องได้แทนการฟังหรือดูเพียงอย่างเดียว รวมถึงการเป็นรากฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และช่วยความทรงจำอย่างถาวร จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้สื่อการเรียนการสอนถูกพัฒนาขึ้น เพื่อลดข้อจำกัดต่างๆ ในการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา อินเทอร์เน็ตถูกนำมาใช้เป็นส่วนกลางที่สำคัญในการช่วยให้เข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่อย่างมากมาย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและบุคคลทั่วไปมีช่องทางในการศึกษา ค้นคว้า จากสื่อการเรียนการสอนหลายรูปแบบบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้น คลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงเป็นแหล่งรวมความรู้อีกอย่างหนึ่งซึ่งรวบรวมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-content) ต่างๆ รวมเข้าไว้ด้วยกันเป็นรูปแบบสื่อประสมที่รวบรวมจากการสืบค้นหรือพัฒนาโดยนำเสนอผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เริ่มมีบทบาทต่อการศึกษาในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ที่ผู้ใช้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาตามความต้องการไม่จำกัดผู้ใช้งาน ไม่จำกัดสถานที่ ศิริวรรณ เสนีย์พยัคฆ์ (2548) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากระบวนต้นแบบคลังความรู้เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้: กรณีศึกษาโรคพิษงู กล่าวว่า วัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาระบบต้นแบบคลังความรู้เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้โดยยกโรคพิษงูเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ความรู้ทางด้านการเกษตรได้มีการสั่งสมประสบการณ์และถ่ายทอดจากรุ่นลูกไปสู่รุ่นหลานและแหล่งความรู้จะจัดกระจายอยู่ในรูปของเอกสารงานวิจัย ผู้ชำนาญ เป็นต้น อีกทั้งผลิตโดยส่วนใหญ่ทางด้านการเกษตรได้รับผลกระทบร้ายแรงจากการรุกรานของศัตรูพืชซึ่งอาจจะเป็นแมลง แบคทีเรียหรือสภาวะทางด้านกายภาพอื่นๆ การรับรู้ถึงสาเหตุและวิธีการป้องกันรักษาจะสามารถช่วยบรรเทาความเสียหายของผลผลิตได้ ซึ่งในการพัฒนาระบบรวบรวมและจัดเก็บความรู้ได้ล่าช้าและเกิดคอขวดขึ้น (bottleneck) เนื่องจากปัญหาของวิธีการได้มาซึ่งความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และการทำงานที่ต้องทำผ่านวิศวกร

ความรู้ วิธีการที่ได้มาของความรู้จากผู้เชี่ยวชาญจะกระทำโดยผู้จัดการความรู้โดยการสัมภาษณ์ทั้งแบบไม่เป็นโครงสร้าง (unstructured interview) คือ การสัมภาษณ์แบบไม่ได้มีการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า และแบบมีโครงสร้าง (structure interview) รวมทั้งการสังเกตการทำงานของผู้เชี่ยวชาญซึ่งการเก็บความรู้แบบนี้มีโอกาสจะเกิดปัญหาความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของผู้เก็บความรู้กับผู้เชี่ยวชาญ เอกสารสูญหายหรือความรู้ที่รวบรวมไม่ครบถ้วนในการนำไปพัฒนาฐานความรู้ อีกทั้งการทำงานทั้งหมดต้องกระทำผ่านบุคคลกลาง คือ วิศวกรความรู้ ทำให้บางครั้งเกิดปัญหาการสื่อสารที่ไม่ตรงกัน จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาเครื่องมือสำหรับช่วยในการดึงความรู้ให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์หรือมีความชำนาญทางด้านการจัดการความรู้สามารถใช้งานได้ง่าย มีฟังก์ชันที่สนับสนุนการปฏิบัติงานโดยผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านภาษาคอมพิวเตอร์ ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต (2552) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาคลังความรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานหลักสูตร กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กล่าวว่า ประเทศที่มีการใช้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นฐานการจัดการศึกษา (school-based education) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา มีการจัดทำคลังความรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (curriculum alignment) ซึ่งหมายถึง แหล่งรวบรวมความรู้เกี่ยวกับตัวอย่างการนำมาตรฐานมาใช้พัฒนาหลักสูตรในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรมเรียนรู้ ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล เป็นต้น โดยจัดเป็นหมวดหมู่และระบุเชื่อมโยงหรือสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นใด ข้อใด ตัวอย่างที่จัดทำเป็นอิสระต่อกัน การจัดทำคลังความรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้จึงเป็นการให้โอกาสในการเรียนรู้ (opportunities to learn) และพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สมาน ลอยฟ้า (2553) ได้ทำการศึกษาคลังความรู้สถาบันกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคลังความรู้สถาบัน (institutional repositories) ว่าเป็นแนวคิดในการรวบรวม จัดการ เผยแพร่ และสงวนรักษาผลงานทางวิชาการในรูปดิจิทัลที่สร้างสรรค์โดยอาจารย์ และนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัย โดยคลังความรู้สถาบันเป็นห้องสมุดดิจิทัลรูปแบบหนึ่งซึ่งมีความเติบโตอย่างรวดเร็วและถือว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักวิชาการในโลกดิจิทัล Hockx-Yu (2006) กล่าวว่า คลังความรู้ที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยเสรี (open access repositories) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อ

แวดวงการศึกษาในบางประเทศ เช่น อังกฤษ ได้เสริมให้วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั่วประเทศจัดตั้งคลังความรู้สถาบันขึ้น คลังความรู้สถาบันจึงอาจเป็นอนาคตสำหรับการสื่อสารทางวิชาการ และเป็นรูปแบบใหม่ของการพิมพ์ รวมทั้งการมีบทบาทต่อสังคมการเรียนรู้

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และด้วยปัจจุบันการมีสื่อการเรียนการสอนที่ยังประสบปัญหา ระบบการจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ส่งผลให้ไม่สามารถใช้งานให้เกิดประโยชน์ได้คุ้มค่าและทันท่วงที่ได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนผลิตหรือจัดทำขึ้น สามารถที่จะใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้ง คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นและพัฒนานักศึกษาทางด้านพลศึกษา และสุขศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมสื่อความรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านกีฬาและสุขภาพ อย่างเป็นระบบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ ส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้คลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ อาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา จำนวน 25 คน ได้จาก

การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น

คลังความรู้ออนไลน์ด้านกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 พฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

2.2.2 ความพึงพอใจในการใช้คลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
2. มีคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
3. การจัดเก็บเนื้อหาข้อมูลความรู้และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ เรื่องกีฬาและสุขภาพของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความเหมาะสม เป็นระเบียบชัดเจน และไม่เกิดการสูญหายของข้อมูลความรู้
4. ได้ทราบพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คลังความรู้ออนไลน์ หมายถึง แหล่งรวบรวมความรู้ ซึ่งรวบรวมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว รวมเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ มีการรวบรวม และจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ง่ายต่อการเข้าถึง สามารถสนับสนุนการนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดเก็บความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ ที่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่ในการสร้าง การดูแลรักษา

และการค้นคืนเอกสาร และจัดเก็บอย่างเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้

3. ด้านกีฬา หมายถึง ความรู้ สื่่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารด้านกีฬา ได้แก่ ชนิดกีฬา ประเภท ทักษะ และการจัดการแข่งขัน เป็นต้น โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ตามประเภท และชนิดของกีฬา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดเก็บความรู้บนระบบคลังความรู้ออนไลน์

4. ด้านสุขภาพ หมายถึง ความรู้ สื่่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารด้านสุขภาพ ได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพสังคม และสุขภาพจิตวิญญาณ รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรค ฯลฯ โดยจัดเรียงเป็นหมวดหมู่ตามองค์ประกอบทางด้านสุขภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดเก็บความรู้บนคลังความรู้ออนไลน์

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจ หรือเจตคติที่ดีงามในเชิงการประเมินค่าของผู้ใช้งานที่มีต่อคลังความรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

6. พฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้ใช้งานที่มีการรวบรวมองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่ในการสร้าง การดูแลรักษา และการค้นคืนเอกสาร และจัดเก็บอย่างเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้

■ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและแนวทางการพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ออนไลน์หรือโซเชียลมีเดีย แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการความรู้ รวมทั้งหลักการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ จากเอกสาร หนังสือ วารสาร ตลอดจนสืบค้นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวบรวมข้อมูลในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบคลังความรู้ออนไลน์

1.2 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา

ค้นคว้าในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และสำรวจโครงสร้างพื้นฐาน ทางด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์ และด้านบุคลากร ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบคลังความรู้ออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนาคลังความรู้ออนไลน์

2.1. การออกแบบคลังความรู้ออนไลน์ เป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้า และสำรวจโครงสร้างพื้นฐาน ทางด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์ และด้านบุคลากร ของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เพื่อเป็นการกำหนดขอบข่ายงานที่จะพัฒนา ซึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดของระบบที่จะพัฒนา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 กำหนดองค์ประกอบของระบบ ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของคลังความรู้ออนไลน์ หลังจากที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์หาองค์ประกอบที่เหมาะสมเรียบร้อยแล้ว

2.1.2 การออกแบบการแสดงผลของระบบ ขั้นตอนนี้ เป็นการออกแบบการแสดงผลของระบบในส่วนการนำเข้าข้อมูล และส่วนรับข้อมูลเข้า โดยพิจารณาว่าต้องการการแสดงผลด้านใดบ้าง รวมทั้งออกแบบการแสดงผลการรายงานการค้นหามีรายละเอียดของข้อมูลใดบ้าง และทำการประมวลผลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ

2.1.3 การออกแบบฐานข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการออกแบบฐานข้อมูลจากการวิเคราะห์กระบวนการที่เกิดขึ้นในระบบ เป็นการแสดงขั้นตอนการทำงานและข้อมูลที่จัดเก็บรวมทั้งวิเคราะห์จากหน้าจอหรือรายงานแต่ละงาน เพื่อกำหนดข้อมูลที่ต้องการนำมาสร้างฐานข้อมูลและแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลในฐานข้อมูล

2.2 สอบถามความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษา นำรายละเอียดต้นแบบคลังความรู้ออนไลน์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านต่างๆ เช่น องค์ประกอบฐานข้อมูล การออกแบบปฏิสัมพันธ์ การใช้ภาพประกอบ เป็นต้น เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับรายละเอียดต้นแบบ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 พัฒนาค้นคลังความรู้ออนไลน์ เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการจัดเก็บความรู้ เรื่องกีฬาและสุขภาพของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา โดยมีรายละเอียดในการสร้างคลังความรู้ออนไลน์ ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมคลังความรู้ออนไลน์ ให้มีลักษณะในการสนับสนุนให้ผู้ใช้จัดการเก็บข้อมูล และติดต่อสื่อสารผ่านเครื่องต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้ ทั้งนี้ได้นำโปรแกรม Wordpress ซึ่งเป็น blogging software ที่ได้รับ

ความนิยมอย่างมาก จากการพัฒนาโดยใช้ภาษา PHP และให้ใช้งานร่วมกับระบบฐานข้อมูล MySQL มาปรับใช้ร่วมกับการสร้างเครื่องมือ รวมทั้งติดตั้งเครื่องมือโซเชียลมีเดียอื่น Facebook เพื่อให้ง่ายต่อการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้คลังความรู้ออนไลน์

2.3.2 ผู้วิจัยสร้างฐานข้อมูลโปรแกรมคลังความรู้ออนไลน์ ให้สามารถเก็บสถิติการใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ เช่น การลงชื่อเข้าใช้งานโปรแกรม การสร้างและแก้ไขบันทึกความรู้ของตนเอง การแสดงความคิดเห็นผ่านเครื่องมือบันทึกความรู้

2.3.3 ผู้วิจัยสร้างคู่มือการใช้งานโปรแกรมคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

2.4 ประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ผู้วิจัย นำโปรแกรมคลังความรู้ออนไลน์ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน ทำการประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 ประเมินความพึงพอใจของคลังความรู้ออนไลน์ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะนำคลังความรู้ออนไลน์ที่ผ่านการประเมินประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คนแล้ว ใช้งานของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ อาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และให้อาจารย์ประเมินความพึงพอใจในการใช้งานของคลังความรู้ออนไลน์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาวิเคราะห์ผล

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา จากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จากแบบวัดพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ผล

■ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบวัดพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ของอาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

2. แบบประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน

3. แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้งานของคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ของอาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

■ ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ในภาพรวม มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.49 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการแสดงผลข้อมูลความรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ด้านการออกแบบโดยภาพรวมของคลังความรู้ออนไลน์ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และด้านการจัดการข้อมูลความรู้ของคลังความรู้ออนไลน์มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ จากกลุ่มเป้าหมาย พบว่า กลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา สาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิชาสุขศึกษา จำนวน 25 คน โดยเป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68 และเป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ช่วงอายุส่วนใหญ่ของกลุ่มเป้าหมายจะอยู่ระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24 การศึกษาของกลุ่มเป้าหมายจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 สังกัดสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 72 และสังกัดสาขาวิชาสุขศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อมูลที่ผู้ใช้งานได้ทำการจัดเก็บความรู้ไม่เกิดการสูญหาย ผู้ใช้งานเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.49 รองลงมาคือ ผู้ใช้งานมีการจัดเก็บความรู้ทางด้านกีฬาและสุขภาพอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมในการจัดเก็บความรู้ทางด้านกีฬาและสุขภาพผ่านระบบสารสนเทศของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.46 และผู้ใช้งานเผยแพร่ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ด้านกีฬาและสุขภาพที่มีอยู่ในตนเองผ่านระบบสารสนเทศสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.45

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้คลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจในการใช้คลังความรู้ออนไลน์จากกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินความพึงพอใจของระบบคลังความรู้ออนไลน์ ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ

0.56 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจของระบบคลังความรู้ออนไลน์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนและการให้บริการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.56 ด้านการแสดงผลของข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.59 และด้านการใช้งานของระบบคลังความรู้ออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.52

■ อภิปรายผล

จากผลการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร การทดลองใช้คลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ผู้วิจัยขอเสนออภิปรายผลการวิจัยจากการทดลองตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน มีความเห็นว่าประสิทธิภาพของคลังความรู้ออนไลน์ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา สุภาวงศ์ และ วัชรพงศ์ แสงอ่อน (2551) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาค้นคว้าอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า คลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้เหมาะสมในระดับมาก และสามารถนำไปใช้กับสถานศึกษาได้อย่างมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา จากผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์ ผู้ใช้งานมีพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ผ่านคลังความรู้ออนไลน์ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ที่ได้จัดเก็บผ่านคลังความรู้ออนไลน์ไม่เกิดการสูญหายของข้อมูล และผู้ใช้งานมีการจัดเก็บความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอผ่านทางระบบสารสนเทศของหน่วยงาน รวมทั้งสามารถเผยแพร่ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ด้านกีฬาและสุขภาพที่มีอยู่ในตนเองผ่านระบบสารสนเทศได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ษณาภา อุดมมहाลาภ (2555) ได้ทำการพัฒนาค้นคว้า

อิเล็กทรอนิกส์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง แพทย์แผนไทย กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นด้วยกับการพัฒนาคลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์ โดยเอกสารความรู้ (PDF) เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 13 และช่วยจัดเก็บข้อมูลไม่ให้เกิดการสูญหาย

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานคลังความรู้ออนไลน์เรื่องกีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อคลังความรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบคลังความรู้ให้ง่ายแก่การใช้งาน สามารถค้นหาข้อมูลความรู้ได้ง่าย สามารถจัดการไฟล์และบทความความรู้ของตนเองได้ง่าย และเอกสาร/คู่มือประกอบการใช้งานมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ภาควิชา รัตนาวินิจฉัย (2548) ที่ได้การออกแบบและจัดทำคลังความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษาฝ่ายปฏิบัติการเขตนครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้กล่าวว่า คลังความรู้ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการความรู้ที่ใช้ในการจัดเก็บองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ ทำให้ง่ายต่อการเผยแพร่หรือเข้าถึง เพื่อนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ใหม่ได้ และสามารถค้นหาได้เร็วขึ้นโดยเฉลี่ย 40% และในภาพรวมทำให้ผู้ปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ สามารถถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ที่มีอยู่ให้เข้าใจกันได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. โปรแกรมคลังความรู้ออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น ควรนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของหน่วยงานหรือสถานศึกษา

2. การจัดเก็บความรู้ในองค์กร ถึงแม้ว่าจะพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากเพียงใดก็ตาม ถ้าหากบุคลากรในองค์กรไม่เห็นความสำคัญของการจัดเก็บความรู้ก็คงจะดำเนินต่อไปไม่ได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรมีความกระตือรือร้นที่จะจัดเก็บความรู้ หรืออาจสร้างแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ใช้งานควรได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับความรู้กับบุคลากรทั้งในสาขาวิชาเดียวกัน ต่างสาขาวิชา และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

2. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์ เรื่อง กีฬาและสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บความรู้ของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา สำหรับการวิจัยในอนาคตควรเป็นเรื่องที่น่าสนใจและอาจขยายขอบเขตไปให้ครอบคลุมทุกๆ สาขาวิชา และทุกคณะวิชาในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เพื่อให้มีเนื้อหาความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา สุภาวงศ์, และ วัชรพงศ์ แสงอ่อน. (2551). *แนวทางการพัฒนาคลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียน อีรภานท์บ้านไธสง จังหวัดลำพูน* (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชนาภา อุดมมหาลาภ. (2555). *การพัฒนาคลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง แพทย์แผนไทย* (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ไพโรวัลย์ พิทักษ์สาสิ. (2552). *การพัฒนาคลังความรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานหลักสูตร กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภาควิชา รัตนาวินิจฉัย (2548). *การออกแบบและจัดทำคลังความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษาฝ่ายปฏิบัติการเขตนครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์วิศวกรรม-ศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ศิริวรรณ เสนีย์พยัคฆ์. (2548). *การพัฒนาแบบต้นแบบคลังความรู้เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้: กรณีศึกษาโรคพิษ* (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สมาน ลอยฟ้า. (2553). *คลังความรู้สถาบันกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *การจัดความรู้*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- Hockx-Yu, H. (2006). Digital preservation in the context of institutional repositories. *Electronic Library and Information System*, 40(3), 232-243.